

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Nekrolog Maksa Lendacza

Liczba stron oryginału

2

Liczba plików skanów

3

Liczba plików publikacji

3

Sygnatura/numer zespołu

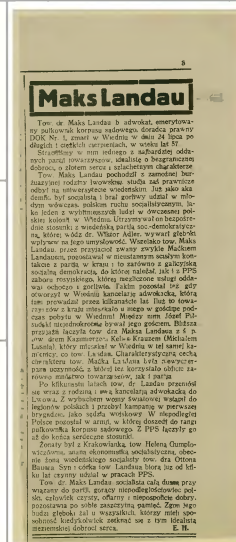
TR 041.162

Data wydania oryginału

Ok. 1928

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

**NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY**

KULTURA+

Maks Landau

41.162

Tow. dr. Maks Landau, b. adwokat, emerytowany pułkownik korpusu sądowego, doradca prawny DOK Nr. 1, zmarł w Wiedniu w dniu 24 lipca po długich i ciężkich cierpieniach, w wieku lat 57.

Straciliśmy w nim jednego z najbardziej oddanych partji towarzyszków, idealistę o bezgranicznej dobroci, o złotem sercu i szlachetnym charakterze.

Tow. Maks Landau pochodził z zamożnej burżuazyjnej rodziny lwowskiej, studia zaś prawnicze odbył na uniwersytecie wiedeńskim. Już jako akademik, był socjalistą i brał gorliwy udział w młodym wówczas, polskim ruchu socjalistycznym, jako jeden z wybitniejszych ludzi w ówczesnej polskiej kolonii w Wiedniu. Utrzymywał on bezpośrednie stosunki z wiedeńską partją soc.-demokratyczną, której wódz dr. Wiktor Adler, wywarł głęboki wpływ na jego umysłowość. Wszelako tow. Maks Landau, przez przyjaciół zwany zwykle Maćkiem Landauem, pozostawał w nieustannym ścisłym kontakcie z partją w kraju i to zarówno z galicyjską socjalną demokracją, do której należał, jak i z PPS zaboru rosyjskiego, której niezliczone usługi oddawał ohocho i gorliwie. Takim pozostał też, gdy otworzył w Wiedniu kancelarię adwokacką, którą tam prowadził przez kilkanaście lat. Iluż to towarzyszków z kraju mieszkali u niego w gościnie podczas pobytu w Wiedniu! Między nimi Józef Piłsudski niejednokrotnie bywał jego gościem. Bliższą przyjaźń łączyła tow. dra Maksa Landaua z ś. p. tow. drem Kazimierzem Kelies-Krauzem (Michałem Luśnią), który mieszkał w Wiedniu w tej samej kamienicy, co tow. Landau. Charakterystyczną cechą charakteru tow. Maćka Landaua była niewyczerpana uczynność, z której też korzystało obficie zarówno mnóstwo towarzyszków, jak i partja.

Po kilkunastu latach tow. dr. Landau przeniósł się wraz z rodziną i swą kancelarią adwokacką do Lwowa. Z wybuchem wojny światowej wstąpił do legionów polskich i przebył kampanję w pierwszej brygadzie, jako sędzia wojskowy. W niepodległej Polsce pozostał w armii, w której doszedł do rangi pułkownika korpusu sądowego. Z PPS łączyły go aż do końca serdeczne stosunki.

Żonaty był z Krakowianką, tow. Heleną Gumpłowiczówną, znaną ekonomistką socjalistyczną, obecnie żoną wiedeńskiego socjalisty tow. dra Ottona Bauera. Syn i córka tow. Landaua biorą już od kilku lat czynny udział w pracach PPS.

Tow. dr. Maks Landau, socjalista całą duszą przywiązany do partji, gorący niepodległościowiec polski, człowiek czysty, ofiarny i niepospolicie dobry, pozostawia po sobie zaszczytną pamięć. Zgon jego budzi głęboki żal u wszystkich, którzy mieli sposobność kiedykolwiek zetknąć się z tym idealistą nieziemskiej dobroci serca.

E. H.

DR. D. GROSS

Pieniądz a

Miernikiem wartości jest pieniądz — złoto jest środkiem obiegowym — Zapozna pretensyj pieniężnych i wywołuje zabu banknot spada — Należy dążyć do stał od losu banknotu należy zabezpieczyć waluacją — W ten sposób uniknie się

II.

Najgroźniejszą rzeczą przy spadku banknotu dla gospodarstwa krajowego jest wyciąganie wkładek oszczędnościowych, zamiana na obce waluty i ograniczenie kredytu ze strony instytucji finansowych, a tem samem i ograniczenie ilości obiegu pieniężnego ze strony banku emisyjnego.

Najlepszym sposobem zapobieżenia skutkom katastrofalnym jest niedopuszczenie do spadku banknotu. Jeżeli jednak nie uda się utrzymać stałości banknotu to winno się mimo to wstrzymać katastrofalne poprzednio wyszczególnione skutki co się może stać jeżeli zabezpieczymy pretensjom pieniężnym zwrot wedle parytetu złota.

Należy dążyć nieustannie do ustalenia banknotu ale niezależnie od losu banknotu należy zabezpieczyć pretensje pieniężne tak, by na wypadek spadku banknotu wkładki oszczędnościowe nie były wycofane i ani kredyt ani obieg pieniężny nie musiał być uszczuplany.

Dziś już obawa — może i nieuzasadniona — przed spadkiem banknotu powoduje zaburzenia gospodarcze.

Gdy z końcem czerwca b. r. stało się wiadomem, że pożyczka zagraniczna doznała zwłoki a nie było pewnem, że otrzymamy tymczasowo zaliczkę w kwocie 15 milionów dolarów nastąpiło na targu pieniężnym pewne zdenerwowanie. Właściciele tezauryzowanych dolarów wstrzymywali się ze zmianą na banknoty złotowe. bank emisyjny w obawie odpływu walut i spekulacji na szkodę złotego stał się powściągliwszym w polityce kredytowej, w konsekwencji czyniły to samo Bank gospod. kraj. i inne instytucje finansowe.

Wiem, że kasy oszczędności, które już rozpoczęły udzielać kredyty dłuższo-terminowe do lat 5 szczególnie budowlane, zmuszone były w obawie wycofania wkładów oszczędnościowych lub zmniejszenia redyskonta wekslowego stosować wielką ostrożność przy dalszych kredytach a nawet wstrzymać dłuższe — terminowe kredyty.

Skutki ograniczenia kredytu są dla rolnictwa, przemysłu i handlu, a szczególnie dla przemysłu budowlanego, jednym słowem dla całego gospodarstwa krajowego fatalne.

Gospodarstwo krajowe poprostu nie znosi tych nagłych zmian w systemie kredytowym, a szczególnie